

Zn. SPR-7304/09-27

ROZHODNUTÍ

Úřad pro ochranu osobních údajů, jako příslušný správní orgán podle § 10 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, a § 2 odst. 2 a § 46 odst. 4 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, vydává dne 15. března 2010 toto rozhodnutí:

Je prokázáno, že účastník řízení: společnost JRC CZECH a.s, se sídlem Naskové 1100/3, 150 00 Praha 5, IČ: 27078795, zpracovával bez právního titulu v období let 2005 až 2009 osobní údaje svých zaměstnanců za účelem ochrany majetku a prevence krádeží, kontroly a dodržování pracovní doby, monitorování rozložení pracovní zátěže, zlepšení plánování směn a neprodejných činností, prostřednictvím fotografií ze záznamu svých kamer umístěných v prodejnách v Praze, Brně, Liberci, Teplicích, Českých Budějovicích, Jihlavě, Karlových Varech, Kolíně, Olomouci, Hradci Králové, Mladé Boleslavi, Ostravě, Pardubicích, Plzni a Zlíně, které monitorovaly prostory prodejen, dále uchovával záznamy z tohoto kamerového systému po dobu 1 měsíce v počítačových jednotkách a následně po dobu 1 roku na externím záznamovém zařízení, dále neinformoval subjekty údajů v plném rozsahu o shromažďování jejich osobních údajů, a dále písemně předem neoznámil Úřadu pro ochranu osobních údajů skutečnost, že zamýšlí zpracovávat osobní údaje,

čímž porušil povinnost stanovenou v § 5 odst. 2 zákona č. 101/2000 Sb., tedy povinnost zpracovávat osobní údaje pouze se souhlasem subjektů údajů, aniž naplnil některou z výjimek stanovených v § 5 odst. 2, písm. a) až g) zákona č. 101/2000 Sb.,

dále porušil povinnost stanovenou v § 5 odst. 1 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb., tedy povinnost uchovávat osobní údaje pouze po dobu, která je nezbytná k účelu jejich zpracování,

dále porušil povinnost stanovenou v § 11 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb., tedy povinnost informovat subjekty údajů o tom, v jakém rozsahu a pro jaký účel budou osobní údaje zpracovány, kdo a jakým způsobem bude osobní údaje zpracovávat a komu mohou být osobní údaje zpřístupněny, a o jejich právu přístupu k osobním údajům, právu na opravu osobních údajů, jakož i o dalších právech stanovených v § 21,

a dále porušil povinnost stanovenou v § 16 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb., tedy povinnost písemně oznámit Úřadu pro ochranu osobních údajů předem skutečnost, že hodlá jako správce zpracovávat osobní údaje, aniž by naplnil některou z výjimek uvedených v jeho § 18,

a tím spáchal správní delikt podle § 45 odst. 1 písm. d), e), f) a i) zákona č. 101/2000 Sb., neboť zpracovával osobní údaje bez souhlasu subjektů údajů mimo případy uvedené v zákoně, dále uchovával osobní údaje po dobu delší než nezbytnou k účelu zpracování, dále neposkytl subjektům údajů informace v rozsahu nebo zákonem stanoveným způsobem, a dále nesplnil oznamovací povinnost podle uvedeného zákona,

za což se mu v souladu s § 45 odst. 3 zákona č. 101/2000 Sb. ukládá

pokuta ve výši 100.000 Kč
(slovy sto tisíc korun českých)

a dále podle § 79 odst. 5 správního řádu povinnost nahradit **náklady řízení ve výši 1.000 Kč,**

obojí splatné do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto příkazu bezhotovostním převodem na účet vedený u ČNB, č. ú. 3754-5825001/0710, variabilní symbol IČ účastníka řízení, konstantní symbol 1148.

Odůvodnění

Řízení ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle § 45 odst. 1 písm. d), e), f) a i) zákona č. 101/2000 Sb. v souvislosti se zpracováním osobních údajů kamerovým systémem bylo zahájeno oznámením Úřadu pro ochranu osobních údajů, které bylo účastníku řízení, společnost JRC CZECH a.s, doručeno dne 14. ledna 2010. Podkladem pro vydání rozhodnutí je kontrolní protokol zn. INSP2-1329/08-12 ze dne 7. září 2009, pořízený dle zákona č. 101/2000 Sb. a dle zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, a další spisový materiál shromážděný v souvislosti s kontrolou provedenou inspektorem Úřadu pro ochranu osobních údajů Ing. Bc. Milošem Dokoupilem ve dnech 17. května až 7. září 2009. Účastník řízení, právně zastoupen advokátem JUDr. Jindřichem Vítkem, se k předmětné věci vyjádřil dopisem ze dne 28. ledna 2010.

Ze spisového materiálu vyplývá, že účastník řízení zpracovával bez právního titulu v období let 2005 až 2009 osobní údaje svých zaměstnanců za účelem ochrany majetku a prevence krádeží, kontroly a dodržování pracovní doby, monitorování rozložení pracovní zátěže, zlepšení plánování směn a neprodejných činností, prostřednictvím fotografií ze záznamu svých kamer umístěných v prodejnách v Praze, Brně, Liberci, Teplicích, Českých Budějovicích, Jihlavě, Karlových Varech,

Kolíně, Olomouci, Hradci Králové, Mladé Boleslavi, Ostravě, Pardubicích, Plzni a Zlíně, které monitorovaly prostory prodejen, dále uchovával záznamy z tohoto kamerového systému po dobu 1 měsíce v počítačových jednotkách a následně po dobu 1 roku na externím záznamovém zařízení, dále neinformoval subjekty údajů v plném rozsahu o shromažďování jejich osobních údajů, a dále písemně předem neoznámil Úřadu pro ochranu osobních údajů skutečnost, že zamýšlí zpracovávat osobní údaje.

Ze spisového materiálu dále vyplývá, že kamerový systém byl provozován v režimu on-line s pořizováním jednotlivých záběrů (fotografií) v intervalech cca 5 - 10 sekund, které byly dále ukládány a zpracovávány. V každé prodejně byla nainstalována jedna kamera. Kamery měly dostatečnou rozlišovací schopnost, aby na pořízených fotografiích bylo možné identifikovat jednotlivé osoby, které byly kamerovým systémem zaznamenány. Pro přenos obrazového signálu z jednotlivých kamer do řídicí počítačové jednotky byla využívána síť internet. Jak vyplývá ze záběrů kamer, byl v jednotlivých prodejnách monitorován především prostor prodejního pultu a pokladny. Ve všech prodejnách docházelo k monitorování činnosti zaměstnanců účastníka řízení a v různé míře také zákazníků, a to dle úhlu nastavení jednotlivých kamer.

Řídicí počítačová jednotka byla umístěna v serverové místnosti sídla účastníka řízení, která je standardně uzamykatelná a přístup k řídicí počítačové jednotce má pouze vedoucí oddělení informačních technologií. V místnosti obchodních zástupců, která se nachází v sídla účastníka řízení, byl umístěn monitor, na němž bylo možno on-line sledovat záběry z jednotlivých kamer v konkrétních prodejnách. K záznamům z jednotlivých kamer měli přístup podle směrnice účastníka řízení pouze vedoucí oddělení informačních technologií, provozní manažer a členové představenstva účastníka řízení. Přístup byl umožněn na základě přístupového jména a hesla. Kamerový systém se záznamovým zařízením byl v provozu 24 hodin denně, a byl od roku 2005 provozován za stejných provozních a technologických podmínek.

V paměti počítačové jednotky byly uloženy fotografie z jednotlivých prodejen uchovávány po dobu jednoho kalendářního měsíce od pořízení záznamů a byly smazány nejpozději do 10. dne následujícího měsíce po jejich archivaci na CD nebo DVD nosičích. Následně byly CD či DVD nosiče se záznamy uloženy po dobu 1 roku v serverové místnosti v sídle účastníka řízení. Po 1 roce archivace CD či DVD nosičů byly záznamy podle směrnice účastníka řízení zlikvidovány.

Jako účel zpracování osobních údajů účastník řízení stanovil ochranu majetku, prevence proti krádežím a kontrolu a dodržování pracovní doby a monitorování rozložení pracovní zátěže za účelem zlepšení plánování směn a neprodejních činností. K účelu monitorování dodržování pracovní doby uvedl účastník řízení, že většina prodejen je umístěna v pronájmu v obchodních centrech a ve smlouvách o pronájmu se účastník řízení zavázal, že jednotlivé prodejny budou dodržovat prodejní dobu obchodních center, ve kterých jsou umístěny. Tím, že obchodní manažeři účastníka řízení měli možnost on-line sledovat dění v jednotlivých

prodejnách, mohli prostřednictvím telefonu operativně řešit dodržování prodejní doby zaměstnanci.

Každá prodejna byla označena u vstupního prostoru informační tabulkou s piktogramem osoby, kamery a nápisem, „Tento prostor je monitorován kamerovým systémem se záznamem“. Zaměstnanci prodejen byli informováni ústně o tom, že jsou monitorováni kamerovým systémem a obraz je přenášen do sídla účastníka řízení, kde se sleduje využívání a dodržování pracovní doby. Regionální manažeři byli seznámeni se směrnicí účastníka řízení. Jiným způsobem nebyli zaměstnanci účastníka řízení o provozu kamerového systému se záznamovým zařízením informováni.

Z fotodokumentace a záznamů je zřejmé, že prohlížením rozfázovaných fotografií šlo dokumentovat a identifikovat konkrétní osoby a sledovat jejich činnost. Dále je zřejmé, že rozlišovací schopnost pořízených fotografií neumožňovala přesné rozlišení jednotlivého zboží, umístěného v regálech prodejen a dále bylo zjištěno, že v prodejních regálech byly v prodejnách umístěny pouze obaly od videoher.

Ve svém vyjádření ze dne 28. ledna 2010 účastník řízení sdělil, že podal proti kontrolnímu protokolu ze dne 7. září 2009 námitky, kterým nebylo vyhověno, je však toho názoru, že je na místě k jím uvedeným skutečnostem přihlédnout, a to přinejmenším při úvaze o výši případné sankce.

Co se týče doby uchování záznamu, která je nezbytná k účelu jejich zpracování, uvádí, že nepovažuje dobu několika dnů pro jí určené účely za postačující (např. při okrádání zaměstnanci formou neoprávněného poskytování slev musí dojít obvykle k řadě případů, než se stane množství poskytnutých slev podezřelé a zaměstnavatel začne případ prošetřovat a pokud by zaměstnavatel neměl k dispozici i o něco starší záznamy, nebyl by schopen krádeže odhalit). Případné porušení tohoto ustanovení ze strany účastníka řízení nebylo úmyslné a správní orgán by měl při rozhodování o případném uložení sankce přihlédnout ke skutečnosti, že v zákoně není jasně doba nezbytná k účelu zpracování definována a pro správce je tedy poměrně těžké takovou dobu správně stanovit.

Dále účastník řízení vyjádřil názor, že zpracování fotografií pořízených kamerovým systémem se záznamem pro určené účely lze podřadit pod výjimku uvedenou v § 5 odst. 2 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb., protože v předmětném případě je zpracování osobních údajů nezbytné pro ochranu majetku a jedná se tedy o právem chráněný zájem správce. V prodejnách nebyly vystaveny pouze obaly nabízeného zboží obaly her ale i hardware zařízení, které je vystaveno po celém obvodu prodejen. Přitom průměrná cena jedné herní konzole se pohybuje okolo 8.000 Kč, jedná se tedy o zařízení poměrně drahé. Účastník řízení rovněž poukázal na řadu krádeží zboží, ke kterým v jeho prodejnách v minulosti došlo. Za rok 2008 se jednalo o pět zaměstnanců, kteří neoprávněně poskytovali na zboží slevy neexistujícím zákazníkům, prodeje byly provedeny v době, kdy podle záznamu z kamery u pultu nebyl žádný zákazník přítomen. Účastník řízení je toho názoru, že pouhé vystavení

obalů her není dostačujícím opatřením zabraňujícím podvodům ze strany zaměstnanců, není dostačující pro ochranu vystaveného hardware a rovněž nezabraňuje krádežím ze strany zaměstnanců.

Dále účastník řízení vyslovil názor, že souhlas subjektu údajů mu byl udělen, a to ze strany zákazníků konkludentně tím, že vstoupili do prodejny označené symbolem upozorňujícím na monitorování prodejny kamerovým systémem se záznamem a ze strany zaměstnanců pak byl udělen výslovně, když byli o kamerovém systému informováni.

K porušení povinnosti stanovené § 11 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. účastník řízení sdělil, že umístil na vstupní dveře prodejen informační cedulky s piktogramem osoby a kamery a dále s nápisem „Tento prostor je monitorován kamerovým systémem se záznamem“ a domnívá se, že se jedná o označení běžně užívané na všech prodejnách či bankách, a to i co se jeho velikosti týče a není mu známo, jakým jiným vhodným způsobem by mohl své zákazníky o kamerovém systému informovat. Zaměstnanci byli o svých právech informováni zvláště a vůči nim tedy žádná zákonná povinnost porušena dle jeho názoru nebyla.

K porušení povinnosti stanovené § 16 zákona č. 101/2000 Sb. účastník řízení uvedl, že tuto povinnost splnil dopisem ze dne 14. října 2005 a zřejmě nedopatřením tento dopis nebyl Úřadu pro ochranu osobních údajů doručen nebo se z jeho evidence ztratil.

S ohledem na shora uvedené je dle názoru účastníka řízení zřejmé, že případné vytýkané spáchání správních deliktů nebylo v žádném případě úmyslné, je založeno na porušení zákonných ustanovení, jejichž výklad není jednoznačný a proto i případné spáchání správních deliktů je sporné, a to ve všech uvedených skutečnostech.

Poté, co nebylo vyhověno námitkám účastníka řízení proti kontrolnímu protokolu, přijal obě opatření, která mu byla v kontrolním protokolu uložena k odstranění zjištěných nedostatků, a to, že přestal shromažďovat osobní údaje svých zaměstnanců a zákazníků a dále zlikvidoval shromážděné a dále zpracovávané osobní údaje, o čemž ke konci roku 2009 v souladu s kontrolním protokolem Úřad pro ochranu osobních údajů informoval. Účastník řízení proto navrhnul, aby shora uvedené skutečnosti Úřad pro ochranu osobních údajů zvažil jak při posuzování samotného spáchání správních deliktů, tak případně při úvaze o výši ukládané sankce.

K vyjádření účastníka řízení ze dne 28. ledna 2010 lze konstatovat, že uvádí fakticky obsahově stejné skutečnosti jako v námitkách proti kontrolnímu protokolu ze dne 6. října 2009, kterým nebylo vyhověno rozhodnutím předsedy Úřadu pro ochranu osobních údajů zn. INSP2-1329/08-18 ze dne 2. prosince 2009.

Rozfázované fotografie pořízené kamerovým systémem zaznamenávají činnost osob pohybujících se v jednotlivých prodejnách, zejména pak zaměstnanců účastníka řízení. Uvedené osoby jsou na fotografiích pořízených kamerovým systémem určitelné a identifikovatelné. Pořízené záznamy tedy obsahují ve smyslu § 4 písm. a) zákona č. 101/2000 Sb. osobní údaje subjektů údajů. Obrazové informace z provozoven získané kamerovým systémem jsou systematicky zpracovávány prostřednictvím počítačové jednotky a příslušného programového vybavení, přičemž výsledkem zpracování jsou datové soubory uložené na pevném disku počítače a následně na CD a DVD nosičích. Ve smyslu ustanovení § 4 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb. se tedy jednalo o zpracování osobních údajů.

Účastník řízení, jak vyplývá z výše uvedeného, určil účel a prostředky zpracování osobních údajů, prováděl zpracování těchto údajů a odpovídá za ně, je tedy ve vztahu k osobním údajům osob, nacházejících se v jeho prodejnách, jejich správcem ve smyslu § 4 písm. j) zákona č. 101/2000 Sb. a odpovídá za dodržení veškerých povinností stanovených tímto zákonem.

Účastník řízení je jako správce osobních údajů povinen dodržovat ustanovení § 5 odst. 1 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb., tedy povinnost uchovávat osobní údaje pouze po dobu, která je nezbytná k účelu jejich zpracování. U účelů zpracování osobních údajů, které si účastník řízení jako správce osobních údajů určil (tzn. ochrana majetku, kontrola dodržování pracovní doby, plánování rozložení pracovní doby a zjišťování stavu zboží na prodejně), není buď vůbec nutné uchovávat záznamy z kamer, nebo lze za dobu nezbytnou k naplnění stanovených účelů považovat dobu maximálně několika dnů, která je zcela dostačující k objasnění případných excesů. V této souvislosti je třeba vycházet z toho, že účastníkem řízení stanovená doba uchování záznamů se vztahuje na veškeré pořízené záznamy a v důsledku tohoto postupu jsou po dobu 1 roku uchovávány jak záznamy, které mohou potenciálně sloužit k doložení nežádoucích jevů, tak záznamy, které takto využít nelze, a kterých je dle názoru správního orgánu, založeném na zkušenostech z obdobných případů, převážná většina. Správní orgán konstatuje, že dle § 5 odst. 1 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb. je povinností každého správce osobních údajů stanovit dobu uchování záznamů jako nejkratší možnou dobu pro odhalení sledovaných činností, přičemž je třeba vycházet z faktu, že při řádném plnění povinností zaměstnavatele a při řádné správě majetku je možno porušení předpisů či zásah do majetkových práv odhalit v době několika málo pracovních dní. Teprve v okamžiku, kdy je v důsledku důvodného podezření zkoumán určitý záznam a je zjištěno, že představuje podklad využitelný v dalším postupu, je možné tento konkrétní záznam vyjmout a předat příslušným orgánům, resp. uchovat v jiném režimu a využít při obraně svých práv např. cestou žaloby. Z hlediska principů stanovených zákonem č. 101/2000 Sb. však není přípustné stanovit maximální úložnou dobu pro veškeré záznamy z kamer např. s odkazem na kapacitu záznamového zařízení anebo na nejzazší promlčecí lhůty. S ohledem na uvedené je proto účastníkem řízení určená doba uchovávání kamerových záznamů po dobu jednoho roku evidentně dobou nepřiměřenou. Ostatně sám účastník řízení připustil v námitkách proti kontrolnímu protokolu, že dobu stanovenou pro uchovávání

záznamů z kamerového systému lze zkrátit. V této souvislosti lze také uvést, že z hlediska zákona č. 101/2000 Sb. není podstatné, zda k uchování záznamu osobních údajů dochází přímo v záznamovém zařízení anebo na jiných nosičích. Uchování záznamů z kamerového systému po dobu 1 měsíce v počítačové jednotce a následně po dobu 1 roku na externím záznamovém zařízení je doba nepřiměřeně dlouhá a tedy v rozporu s ustanovením § 5 odst. 1 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb.

K předmětu řízení lze dále konstatovat, že podle § 5 odst. 2 zákona č. 101/2000 Sb., může správce zpracovávat osobní údaje pouze se souhlasem subjektů údajů, což je vzhledem k širokému okruhu osob, jejichž osobní údaje jsou prostřednictvím kamerového systému zaznamenávány, prakticky nemožné, a účastník řízení ani neprokázal souhlas subjektů údajů. Podle § 4 písm. n) zákona č. 101/2000 Sb. se pro účely tohoto zákona rozumí souhlasem subjektu údajů svobodný a vědomý projev vůle subjektu údajů, jehož obsahem je svolení subjektu údajů se zpracováním osobních údajů. Obecně řečeno je poskytnutí souhlasu právním úkonem, a proto je pro posouzení jeho platnosti nutné vzít v potaz i úpravu právních úkonů v obecném právním předpisu, jímž je v tomto případě zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník. Občanský zákoník upravuje náležitosti právních úkonů v § 34 až 42a tak, že jde o projev vůle směřující zejména ke vzniku, změně nebo zániku těch práv nebo povinností, které právní předpisy s takovým projevem spojují. Podle § 37 odst. 1 občanského zákoníku musí být právní úkon učiněn svobodně a vážně, určitě a srozumitelně; jinak je neplatný. Jestliže tedy zákon č. 101/2000 Sb. k platnosti poskytnutí souhlasu vyžaduje jeho svobodu a vědomost, je rovněž třeba posuzovat, jako u každého právního úkonu, i ostatní náležitosti právního úkonu stanovené občanským zákoníkem. Aby souhlas se zpracováním osobních údajů byl poskytnut platně, musí mít náležitosti vůle, čili být svobodný a vážný, a tato vůle musí být náležitě, tedy určitě a srozumitelně, projevena. Absence kterékoliv uvedené náležitosti znamená absolutní neplatnost právního úkonu, poskytnutí souhlasu, od počátku.

V této souvislosti lze také uvést k informační povinnosti správce, že ten, kdo hodlá zpracovávat osobní údaje, je povinen podle § 5 odst. 4 zákona č. 101/2000 Sb. informovat subjekt údajů při udělení souhlasu o tom, pro jaký účel zpracování a k jakým osobním údajům je souhlas dáván, jakému správci a na jaké období. Pouze takové zpracování, o němž je subjekt údajů dostatečně poučen, může řádně posoudit a rozhodnout se, zda s ním bude souhlasit. Bez tohoto souhlasu lze zpracovávat osobní údaje pouze za předpokladu, že je splněna některá z podmínek ustanovení § 5 odst. 2 písm. a) až g) zákona č. 101/2000 Sb.

S ohledem na postavení účastníka řízení a charakter předmětného zpracování není možné v daném případě uvažovat o jiné výjimce, než o § 5 odst. 2 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb. Aplikace tohoto ustanovení, tedy ochrana práv správce, je však podmíněna tím, že při takovém zpracování nesmí docházet k porušování práva subjektu údajů na ochranu soukromého a osobního života. Jinými slovy použití této výjimky je dle citovaného ustanovení u kamerového systému vyloučeno v případě,

kdy dochází k monitorování osob, které se v daném prostoru dlouhodobě či trvale nacházejí, tedy typicky zaměstnanců, u kterých je navíc třeba také zohlednit § 316 odst. 2 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce. K vyjádření účastníka řízení k porušení § 5 odst. 2 zákona č. 101/2000 Sb., lze konstatovat, že ze spisového materiálu vyplývá, že primárním účelem zpracování osobních údajů prostřednictvím předmětného kamerového systému je sledování zaměstnanců, pouze sekundárně dochází i ke sledování zákazníků účastníka řízení, resp. k ochraně zboží vystaveného v prodejně (v dané věci není rozhodující, zda byly vystaveny pouze prázdné obaly nebo i hardware zařízení). Uvedené je zřejmé především z nastavení jednotlivých kamer, které byly nasměrovány na prodejní pulty (pokladny). Správní orgán přitom nepopírá, že ochrana majetku je zcela legitimním účelem zpracování osobních údajů, a to i prostřednictvím kamerového systému se záznamem. Stejně jako jakékoli jiné zpracování údajů je však i na pořizování osobních údajů prostřednictvím záznamů z kamer nutno aplikovat povinnosti, které tento zákon správcům a zpracovatelům osobních údajů ukládá. Výjimku podle § 5 odst. 2 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb. proto není možné použít.

Instalace kamerového systému se záznamem představuje hrubý zásah do soukromého a osobního života subjektů údajů a lze jej použít až tehdy, pokud už všechny méně invazivní prostředky selhaly. Je zapotřebí zdůraznit, že se v daném případě jedná o soustavné a dlouhodobé sledování osob, které se v prodejnách pohybují. V obdobných případech je nutné uplatňovat zásadu přiměřenosti, která zahrnuje povinnost minimalizace získávaných údajů na straně správce osobních údajů. Ze zásady přiměřenosti tak vyplývá, že kamerové systémy lze použít pouze v případě, kdy se jiná opatření směřující k prevenci, ochraně nebo zabezpečení fyzické povahy, která nevyžadují pořizování obrazových záznamů, ukážou být v daném případě nedostatečnými nebo nepoužitelnými. Takovým opatřením je nepochybně např. umístění pouze obalů nabízeného zboží v prodejních regálech, sledování prodejen kamerovým systémem v režimu on-line bez záznamu, ochranná služba apod.

Shromažďování osobních údajů zaměstnanců účastníka řízení je také v přímém rozporu s § 316 odst. 2 zákona č. 262/2006 Sb., podle něhož nesmí zaměstnavatel bez závažného důvodu spočívajícího ve zvláštní povaze jeho činnosti narušovat soukromí svých zaměstnanců na pracovišti tím, že jej podrobuje otevřenému nebo skrytému sledování. Ustanovení § 316 odst. 2 zákona č. 262/2006 Sb. je kogentní právní normou, od které se nelze smluvně ani jinak odchýlit a i případný souhlas zaměstnanců by byl právně bezvýznamný a neúčinný, jelikož by se jednalo o právní jednání in fraudem legis, tedy směřující k obcházení zákona. Obdobně k vyloučení tohoto ustanovení nestačí, že jsou zaměstnanci s monitorováním dle tvrzení účastníka řízení srozuměni a řádně o něm informováni. Správní orgán na základě své rozhodovací praxe konstatuje, že maloobchodní činnost, kterou účastník řízení provozuje, nelze podřadit pod činnosti, jejichž zvláštní povaha by jej opravňovala ke sledování zaměstnanců prostřednictvím kamerového systému se záznamem. Jak již bylo tedy shora uvedeno, jelikož bylo zpracování osobních údajů prostřednictvím záznamů z kamer, a to vzhledem ke stanoveným účelům tohoto zpracování,

v rozporu s § 316 odst. 2 zákona č. 262/2006 Sb., znamená to, že takové zpracování je v rozporu s právem na ochranu soukromého a osobního života zaměstnanců, a není možné na něj aplikovat § 5 odst. 2 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb.

Dále lze v předmětné věci podrobněji uvést, že účastník řízení má dle § 11 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. povinnost informovat subjekty údajů o tom, v jakém rozsahu a pro jaký účel budou osobní údaje zpracovány, kdo a jakým způsobem bude osobní údaje zpracovávat a komu mohou být osobní údaje zpřístupněny, a o jejich právu přístupu k osobním údajům, právu na opravu osobních údajů, jakož i o dalších právech stanovených v jeho § 21. K vyjádření účastníka řízení je možno uvést, že správní orgán si je vědom praktických problémů, které plnění informační povinnosti přináší, např. možnosti umístění veškerých informací dle § 11 odst. 1 a 2 zákona č. 101/2000 Sb. přímo na informační tabulku, neboť s ohledem na možný rozsah takové informace by nebyl naplněn smysl informační povinnosti, tj. včas a srozumitelně upozornit na probíhající zpracování osobních údajů. Ve své dozorové a rozhodovací praxi proto Úřad pro ochranu osobních údajů považuje za akceptovatelné řešení, kdy informační tabulka obsahuje srozumitelné sdělení o tom, že v daném prostoru probíhá monitorování se záznamem, kdo je správcem tohoto systému, a kde lze získat další informace v rozsahu stanoveném zákonem. V daném případě však uvedené tabulky neobsahovaly informace o správci kamerového systému, přičemž v případě provozovny, která je umístěna v obchodním centru, nelze bez dalšího dovozovat, kdo kamerový systém provozuje, zda majitel obchodního centra či jeho provozovatel anebo nájemce obchodu. Z tabulky není ani zřejmé, na koho se lze v případě uplatnění zákonem č. 101/2000 Sb. garantovaných práv obrátit. Pouhým umístěním tabulky s informací, že je prodejna sledována kamerovým systémem se záznamem tak nebyl naplněn obsah informační povinnosti podle § 11 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb.

Při shromažďování osobních údajů musí být subjekt údajů podle § 11 odst. 1 dále poučen o tom, komu mohou být jeho osobní údaje zpřístupněny, a také o svých právech dle § 21 zákona č. 101/2000 Sb. Zaměstnanci účastníka řízení byli informováni pouze ústně o tom, že jsou monitorováni kamerovým systémem a obraz je přenášen do sídla účastníka řízení, kde se sleduje využívání a dodržování pracovní doby, takže lze konstatovat, že takovou informaci nelze posoudit jako dostatečnou pro splnění uvedené informační povinnosti dle § 11 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb.

Účastník řízení má také povinnost stanovenou v § 16 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb., tedy povinnost písemně oznámit Úřadu před zpracováním osobních údajů skutečnost, že hodlá jako správce zpracovávat osobní údaje. Účastník řízení registroval u Úřadu pro ochranu osobních údajů dne 30. října 2003 pouze svůj úmysl zpracovávat osobní údaje zákazníků za účelem slevových programů. Zpracovávání osobních údajů prostřednictvím kamerových systémů za účelem ochrany majetku a sledování činnosti zaměstnanců nebylo Úřadu oznámeno, čímž došlo k porušení ustanovení § 16 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. přičemž nebyla ani naplněna některá z výjimek uvedených v jeho § 18. K vyjádření účastníka

řízení správní orgán uvádí, že dle jeho zjištění nebyl Úřadu pro ochranu osobních údajů zmíněný dopis ze dne 14. října 2005, kterým mělo být rozšířeno zpracování osobních údajů o další účely a oznámeno provozování kamerového systému, doručen. Účastník řízení navíc svoje tvrzení, že splnil registraci zasláním uvedeného dopisu, nedoložil žádným dokladem o jeho odeslání. Je možno konstatovat, že účastník řízení je registrován pouze na základě oznámení z roku 2003, a to pro zpracování osobních údajů za účelem slevových programů. Vzhledem ke skutečnosti, že účastník řízení rozšíření registrace uvedeným dopisem neprokázal, dovodil správní orgán, že povinnost stanovená v § 16 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. splněna nebyla. Tento závěr dokládá dle správního orgánu i skutečnost, že jak v roce 2003, tak v roce 2005 bylo nutno učinit oznámení zpracování i případné změny a doplnění prostřednictvím příslušného formuláře, nikoli běžného dopisu. S ohledem na registraci uskutečněnou v době 2003 si tohoto postupu musel být účastník řízení vědom. V případě, kdy by byl předmětný dopis ze dne 14. října 2005 Úřadu pro ochranu osobních údajů skutečně doručen, byl by účastník řízení vyzván ke sdělení změn zasláním vyplněného formuláře.

K námitce, že spáchání správních deliktů nebylo ze strany účastníka řízení úmyslné lze konstatovat, že odpovědnost za správní delikt je postavena na objektivní odpovědnosti (tedy bez ohledu na zavinění), přičemž zákon č. 101/2000 Sb. upravuje v § 46 odst. 1 liberační důvod, jehož naplněním se pachatel správního deliktu může odpovědnosti zprostit. Z vyjádření účastníka řízení ani z okolností projednávané věci naplnění liberačního důvodu dle správního orgánu nevyplývá.

Správní orgán tedy považuje ve smyslu § 3 správního řádu skutková zjištění za dostatečná a na základě výše uvedeného považuje za prokázané, že účastník řízení porušil svým jednáním povinnosti stanovené v § 5 odst. 2, § 5 odst. 1 písm. e), § 11 odst. 1 a § 16 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb.

Po souhrnném zhodnocení došel správní orgán k závěru, že následek protiprávního stavu, tedy porušení právem chráněného zájmu, jímž je v předmětné věci ochrana osobních údajů, byl závažný, zejména vzhledem ke zhodnocení okolnosti zvyšující závažnost jednání účastníka řízení spočívající v tom, že zcela jistě zpracovával za předmětné období velké množství osobních údajů velkého počtu osob, dále ke zhodnocení toho, že charakter informační povinnosti správce umožňuje subjektu údajů rozhodovat o svých osobních údajích, a tato povinnost nebyla v plném rozsahu splněna, a dále ke zhodnocení dlouhé doby, po kterou trval nezákonný stav. Ve vztahu k zaměstnancům poté byly stanoveny účely zpracování, které jsou v přímém rozporu se zvláštní právní úpravou v zákoně č. 262/2006 Sb. a které představují závažný zásah do soukromí zaměstnanců na pracovišti; nadto byly osobní údaje za těmito účely zpracovávány bez souhlasu zaměstnanců. Správní orgán také přihlédl k délce trvání protiprávního jednání, která byla 4 roky. Po zhodnocení všech shora uvedených skutečností rozhodl správní orgán o uložení sankce v dolní polovině zákonné sazby.

Správní orgán dále uvádí, že při úvaze o výši sankce nelze přihlídnout k doznání účastníka řízení, neboť to bylo následkem kontroly, která popsala objektivně zjištěný stav, ani k nápravě zjištěných nedostatků, neboť se jednalo o plnění opatření k nápravě, ke kterému je účastník řízení povinen v každém případě.

Při rozhodnutí o uložení povinnosti uhradit náklady řízení správní orgán vycházel z ustanovení § 79 odst. 5 správního řádu, který správnímu orgánu ukládá povinnost uložit paušální částkou náhradu nákladů řízení účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, a z § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, kterou se stanoví paušální částka nákladů správního řízení ve výši 1.000 Kč.

S ohledem na výše uvedené, bylo rozhodnuto, jak je uvedeno ve výroku tohoto příkazu.

Poučení: V souladu s § 152 odst. 1 správního řádu lze u odboru správních činností proti tomuto rozhodnutí podat ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí rozklad předsedovi Úřadu pro ochranu osobních údajů.

Rozhodnutí je doručeno dnem převzetí stejnopisu, nejpozději ale desátým dnem od jeho uložení na poště. V případě doručování do datové schránky je dnem doručení okamžik přihlášení oprávněné osoby do datové schránky, nejpozději ale desátý den ode dne dodání rozhodnutí do datové schránky.

Praha, 15. března 2010

Daniel Pospíšil
ředitel odboru správních činností